

Harku valla ja RMK töötajate ning Vääna-Jõesuu külaseltsi kohtumine

Teema: arutada külaseltsi ettepanekut tähistada metsas ära rajad, mida mööda inimesed seal liiguvad.

Aeg: 28.01.2025

Osalesid: Harku vallavalitsusest: Erik Sandla, vallavanem; Brigitta Perm, keskkonnaspetsialist; Kristiina Ott-Rätsep, planeerimis- ja ehitusosakonna juhataja; Riho Saksus, abivallavanem; Vello Viiburg, abivallavanem; Ergo Eesmaa, arendus- ja haldusosakonna juhataja

Vääna-Jõesuu külaseltsist: Marek-Andres Kauts ja Holger Tammik, juhatuse liikmed

RMK: Elor Ilmet, kaasamisspetsialist; Jaan Schults, Edela regiooni metsaülem; Maarja-Mirjam Rajasaar, külastusala juht; Kristiina Viiron, kommunikatsioonispetsialist

Külaseltsi esindaja Marek-Andres Kauts selgitab, et Vääna-Jõesuu, Vääna jõe ja Naage vahel on mets, mis on kasutusel puhkemetsana. Seal on rajad, millest osa on tekkinud mõisa ajal. Ilusate ilmadega liigub seal metsas ligi sada inimest. Metsas ei käi üksnes asumi inimesed. See on ka Tallinnale lähedane koht, kuhu sõidetakse. See pole vaid männimets, seal kasvavad ka mõisa ajal istutatud tammed ja lehised. Kuna mets on juba puhkemetsana kasutuses, võiks tähistuse teha. Võib-olla piisab, kui panna kaart ja viidad ning olekski uus kvaliteet ja metsas käijaid rohkem.

Holger Tammik: Palju rahvast kasutab metsa ühendusena, et pääseda Naagelt Vääna-Jõesuusse. Kergliiklustee nende vahel puudub ja metsarajad on abiks, et liikumist ohutumaks muuta. Metsas käiakse ka sügisel palju, tegemist põhlamännikuga, seal on marjad-seened, inimesed käivad neid korjamas. Igapäevaselt jalutatakse loomadega, huvitav matkatee liigub mööda jõesängi kallast. Ehk oleks võimalik ala ühendada ka teisele poole jõge Oominõmme metsaga. Silda üle jõe praegu pole.

Marek Kauts: Mets moodustab terviku Vääna-Nõmme rannaga. Kraavidele on tehtud sildasid, talvel on kinnitallatud lumest näha, et rahvas käib aktiivselt metsas. Kui käigurajad saaks märgistatud, siis võiks ka suusarajad sisse ajada.

Maarja-Mirjam Rajasaar: Kui suur on parkla?

150 jagu parkimiskohti. Jutt käib Päästejaama teel ja sealt edasi asuvast parklast. Holger Tammiku sõnul pannakse autosid ka rannapromenaadi juurde parklasse ning pargitakse ka metsasihtidele.

Marek Kauts: Näitab, et on vaja silte, et pargitaks parklasse.

Suvel on parkla tasuline.

Maarja-Mirjam Rajasaar küsib, mida märgistus paremaks teeks, kui metsas juba nagunii käiakse ja parkla on olemas.

Marek Kautsi sõnul ei pargitaks siis metsa, vaid parklasse ja kui on kaart, annab see kvaliteeti juurde. Holger Tammik lisab, et saaks ära märkida ka radade pikkused, siis inimesed saaks planeerida, kui pika retke nad ette võtavad. Saab lisada ka infotahvlid taimede, looduse osas, ja teate, et kõik, mis jaksasid metsa kaasa tuua, jaksad ka tagasi viia.

Arutelu, et viitade rajamine pole kallis töö, kuid vaja on hooldust.

Elor Ilmet selgitab, et osa alast on kavandatud kaitseala, mis tähendab, et uut rada teha ei saa. Kogukonna esindajad selgitavad, et see pole ka plaanis, soov on märgistada olemasolevaid radu.

Holger Tammik küsib, kas tohib rajale kukkunud puu läbi lõigata ja kõrvale tõsta. Seda tohib teha.

Tekib arutelu võimalike raietööde kohta kõnealuses metsas. Kristiina Ott-Rätsep selgitab, et üldplaneeringu järgi on seal metsas lubatud teha kuni 2 ha suurusi lageraie lanke.

Jaan Schults selgitab, et kuniks pole selge, mis kaitsealast saab, on raied kinni. Kui moodustatakse ala, siis kaitsereežiim määrab, mida seal teha saab.

Täpsustatakse, et tegemist on Eesti Keskkonnaorganisatsioonide ettepanekuga, mitte valla algatusega, võtta üle Eesti täiendavalt metsi kaitse alla. Ettepaneku-ala asub mõlemal pool maanteed. Vald ei ole ettepanekust kuulnud. RMK-l puudub info, mis sellest saab, ega oska seda ka prognoosida.

Elor Ilmet kinnitab, et RMK on huvitatud külaseltsiga koostööst. RMK on seda teinud ennegi, viimati avati Viljandimaal koostöös Holstre külaseltsiga rada. Maa kasutamiseks tehti leping ja külaselts taotles matkaraja tähistamiseks projektirahastust.

Jaan Schults täpsustab, et samal põhimõttel toimetatakse riigimaal ka Harku terviseradadel, hiljuti ka Padisel. Lepingud on tehtud Harjumaal valla tasemel, radadega toimetavad seltsid, ühingud jne.

Vello Viiburg ütleb, et vaja oleks rajad kaardistada. Tammik täpsustab, et eelkõige kasutatakse ajaloolisi teid ja sihte.

Riho Saksus teeb ettepaneku, et külaselts kohtuks valla liikumistervise spetsialistiga ning ühiselt täpselt ära kaardistada, et tekiks pilt, millest täpselt jutt käib. Seejärel tutvustada seda RMK-le.

Tammik teeb ettepaneku, et võib-olla saaks rajad tulevikus ka teisel pool jõge asuva Oominõmmega ühendada.

Jaan Shults selgitab, et Oominõmme metsast pool on RMK ja pool Maa- ja Ruumiameti halduses, mis on minevikus taatlemispolügooniks jäetud ja kus toimub pikkusühikute taatlemine. RMK saab rääkida ainult RMK halduses olevate maade osas. Erametsamaadele radu ei teha ei saa.

Üheskoos vaadatakse kõnealust ala kaardil.

Elor Ilmet täpsustab, et rajad, mis lähevad lepingulisteks, kantakse ka Maa- ja Ruumiameti kaardile.

Holger Tammik ja Elor Ilmet lepivad kokku, et kaardistus tehakse ühiselt.

Brigitta Perm küsib, kas külaselts on valmis, et rahvast tuleb veel rohkem? Ta märgib, et arendusi ei ole Vääna külaselts lubanud, sest käib liiga palju võõraid inimesi.

Holger Tammik toob esile, et probleemiks on, et kui pole määratletud, kuhu auto panna, siis randa tulijad pargivad kinni ka kohalike teed. Jahilossi tee täiesti täis. Marek Kauts arvab, et rahvast käib palju ka olenemata, kas rada on tähistatud või ei.

Jaan Schults juhib tähelepanu, et kui rada palju külastatakse, võivad radadele tekkida kahjustused, rajad võivad minna mudaseks ning siis tuleb neid kindlustada.

Maarja-Mirjam Rajasaar märgib, et populaarsetesse kohtadesse ikka rahvast tuleb juurde, see tähendab, et võib tekkida ka prügi ja on risk vandalismiks, samas aitab korraldatud tegevus teiselt poolt prügistamist ja käitumist kontrolli all hoida.

Vello Viiburg küsib Türisalu panga kohta, sealses parklas on auk augus kinni. Tema andmetel on RMK-le on antud õigus pangapealne puruga katta ning sinna on vaja puru peale vedada. Maarja-Mirjam Rajasaar ütleb, et RMK tegeleb parklaga, hooldab ja koristab. Rajasaar ja Viiburg lepivad kokku suhtluse, et parkla olukorda parandada. Pangapealne on eraomandis, aga vaja teha midagi, sest palju käiakse.

Arutletakse uuesti külaseltsi soovi rajad metsas tähistada.

Jaan Schults kordab üle, et täpselt on vaja paika panna, kuhu külastust korraldada soovitakse, mis on tugielemendid (parklad), saame koos üle vaadata ja rääkida lepingu sõlmimisest. Kui leping olemas, saab kavandada projekte ja tegevusi. Ilma maakasutuslepinguteta on keeruline MTÜ-del ja seltsidel taotleda välist projektide rahastamist.

Lepitakse kokku, et kaardistatakse rajad.

Jaan Schults soovib mitte jätta tähelepanu alt välja ka maantee ja mere vahelist ala, seal ka palju radasid ja suur külastajate hulk.

Valla ettepanek ongi alustada mere poolt. Jaan Schults soovib vaadata esmalt väikest tükki, see ära kaardistada, seal piirkonnas on menetlemisel detailplaneering, millele võib olla tarvis tähelepanu pöörata.

Marek Kauts arvab, et tuleb tähistus teha ikka mõlemale alale, mereäärne on jalutamiseks väike.

Kui selts tahab toetust vallast või projektist, siis tuleb lähtuda avalikust huvist.

Arutelu *discgolfi* üle, metsa ei ole soovitatav teha, sest ketastega peksab puude koore lahti.

Kristiina Ott-Rätsep küsib, et kas vald ka näeks neid 99 kaitseettepaneku ala. RMK näitab oma kaardil, aga väljastada RMK neid andmeid ei saa. Riik otsustab, kui palju kaitse alla võetakse.